

ሀልዊ ኩነታት መንብር
ኤርትራውያን ስደተኛታት ኣብ ኢትዮጵያን
ዠኸሓነ ናይ ጽልኢ ቅርሕንቲ
ሰበ ስልጣን ወያነን ስጉምትታቶም ኣብ ልዕሊ
ኤርትራውያን ስደተኛታትን

ብመጀመርያ፡- ንነዊሕ እዋን ካብቲ እነቅርቦ ዝነበርና ጸሑፍ፡ ሓደስቲ ጉዳያት ዓብሊሎምና ብምጽኑሖም፡ ብሰሩ ኸኣ ካብ ክነቅርቦ እንኸእል ዝነበርና ተግባር ብምድንጓይና ይቕረታ ንሓትት። መቐጸልታ ናይቲ ቅድሚ ሕጂ እነቅርቦ ዝነበርና ተኸታታሊ ጸሑፋት ብመስርዕ ክነቅርቦም ምዃና ሎሚ ውን ከም ትማሊ ኣብ እምንቶ መብጻጻና ምህላውና እናገለጽና፡ ነቲ ኣብ ሃገረ ጥልያን ወደብ ላምፓዱሳ ዘጋጠመ ህልቂት ዜጋታትና ንዝተሰመዓና መሪር ሓዘን!!! እናገለጽና፡ ንመወቲ መንግስተ ሰማይ የዋርሶም! ንስድራ ቤት መወትን፡ ንመላእ ህዝቢ ኤርትራን ከኣ ጽንዓት ይሃብ!!! እናበልና፡ መንፈስ መወትቲ ንህዝቢ ኤርትራ፡ ጠልን በርከትን ሰላምን ይሕደገልና!!! ብምባል ናብ ዝርዝር ትሕዝቶና ክንሰግር፡-

በቲ ኣብ ኤርትራ ዘሎ ኣይ ሰላም ኣይ ኩናት ዝፈጠሮ ዘይርጉእ ህይወትን ግህሰት ሰብኣዊ መሰላትን ጨፍላቂ ምሕደራ ስርዓት ህግደፍን ምጽዋሩ ዝሰኣኑ ዜጋታት ኤርትራ፡ እግሮም ናብ ዝመርሖም ቦታታት ኣብ ዝጓዓዘሉ ዘለዉ ህሞት፡ ናብ ኩለን ንኤርትራ ዘዳውባ ዘለዋ ሃገራት ሱዳን፡ የመን፡ ስዑድያ፡ ጅቡቲ፡ ኢትዮጵያ ቀዳማይ እግሮም ኣንቢሮም ዝስደዱ ከም ዘለዉ ጸብጻባት ውድብ ሕቡራት ሃገራት ኣብ ዝሕበረሉ ዘሎ ወቕቲ፡ ንኩነታት ስደተኛታት ኤርትራ ኣብ ኢትዮጵያን ዘለዉዎ ህልዊ ኩነታትን ዘጋጥሞም ዘሎ ጸገማትን ብሰፊሕ ንምድህሳስ ዝዓለመ፡ ኣብ መርትዖታት ዝተሰነደ ብጥልቀት ዝተቐመረ ጸብጻብ፡ ናብ መላእ ህዝቢ ኤርትራን ማሕበረ ሰብ ዓለምን ዝቐርብ ዘሎ ሓበሬታ ኢዩ።

ቀዋሚ ስትራተጂ ወያነ ኣብ ልዕሊ ሃገረ ኤርትራን ህዝባን

ህዝባዊ ወያነ ሓርነት ትግራይ፡ ካብ ምምስራቱ ኣትሒዙ፡ ኣብ ልዕሊ ሃገረ ኤርትራን ህዝባን ዝሰረቶ ዘይቅየር ቀዋሚ ስትራተጂኡ ከም ዘነጽሮን፡ ብጉባኤ ደረጃ ዘጽደቆን ንጹር ዛዕባ እንተሃልዩ፡ ቀዳማይን ዘይቅየርን ስትራተጂ ወያነ፡ ከምቲ ነፍስሃር መለስ ዜናዊ ዝገለጸ፡ ብዠኸነ ዋጋ! ቅድምን ልዕሊን ኩሉ! ትግራይ እትብሃል ክፍለ ሃገር ኢትዮጵያ፡ ናይ ባዕላ እትውንኖ ናይ ባሕሪ ኣፍደገ ክህልዋ ኣለዎ። ነዚ ኸኣ ህዝባዊ ወያነ ሓርነት ትግራይ፡ ካብ ቀንዲ ዝተቐለሰሉ ዕላማታት ናይ ኣምሓራ ናይ ኦሮሞ ይኹን ካልኦት ብሃር ብሃረሰባት ኢትዮጵያ ድሕሪ ረብሓ ህዝቢ ትግራይን፡ ክፍለ ሃገር ትግራይን ድኣ ምበር፡ ብማዕረ ደረጃ ናይ ምርኣይ ዕላማን ድሌትን ከም ዘይብሉ፡ ኣብዚ ዝሰዕብ ሊንክ ዘካየዱ ቃለ መሕትት ኣነጺሩዎ ኣሎ። ነዚ ንምርግጋጽ ነዚ ዝሰዕብ ሊንክ ተወክስ.....

እዚ ማለት ከኣ፡ ወያነ ነቲ ብሃራት ክሳብ ምንጻል ዝብል መደባት ስትራተጂኡ ንምዕዋት ዓንቀጽ 39 ኣብ ቅዋሙ ከስፍር እንከሎ፡ ንክልል ትግራይ ብወትሃደራውን ቁጠባውን ብምሕያል፡ ሪፓብሊካዊት ሃገረ ትግራይ ንምምስራት ካብ ዘለዎ ጥሙሕ ኢዩ ኸርሕታቱ ኣብ ልዕሊ ሉኡላዊት ሃገረ ኤርትራን ህዝባን ናይ ጽልኡ መሰረት ዘቐምጥ። ነዚ ክውን ንምግባር ካብ ነዊሕ ዝወጠኖ ጉዳይ ከኣ፡ ምምሕዳር ክልል ትግራይ ኣፍ ደገ

ባሕሪ ክትውንን ኣለዎ ንዝብል ዕላማ ንምዕዋት፡ ዘይጸሕተሮ መደብ የለን!!! ብሕጂ ውን ዘይፍንቅሎ እምኒ የለን!!!

ፍልሰት ኤርትራውያን ስደተኛታት ናብ ኢትዮጵያ

ፍልሰት ኤርትራውያን ስደተኛታት ናብ ኢትዮጵያ፡ ኣብ ውሽጢ ኢትዮጵያ ብዘለዉ ኢትዮጵያውያንን፡ ኣብ ውሽጢ ኤርትራ ብዘለዉ ኤርትራውያን መኮንናትን፡ ኣዘዘቲ ሰራዊትን፡ ስቪል ቤርገስ ሰባትን ዝርከብዎ ጉጅለን፡ ኣባላት ተቓዋምቲ ውድባት ኢትዮጵያ ደምሒትን ብዝካየድ ስራሒትን፡ ናብ ውሽጣዊ ካዝናኦም ብዝኸፈል ገንዘብ ኢዩ ዝካየድ፡ ንሓደ ሰብ ናብ ኢትዮጵያ ንምስግጋር፡ ካብ ዓሰርተ ሸሕ፡ ክሳብ ዕስራ ሸሕ ብር፡ ብናቕፋ ክኣ፡ ካብ ሰላሳ ሸሕ ናቕፋ፡ ክሳብ ሱሳ ሸሕ ናቕፋ ከፊልካ ኢዩ ዝሰገር፡ ነዚ ናይ ገንዘብ ክፍሊት ምስግጋር ክኣ፡ ብዱባይን ብክልል ትግራይ ኣብ ሸረ እንዳ ስላሴ መንግስቲ ኢትዮጵያ ኣቐሚጥዎ ብዘሎ ኣባል ድህንነት ክልል ትግራይ ዝኾነ፡ ኣግኣዚ ኅይትኦም ግርማይ ብዝተባህለ ሰብ፡ በዚ ዝስዕብ ስልኪ ቁጽሪ 00251911539786 ኢዩ እቲ ናይ ገንዘብ ክፍሊት ምስግጋር ዝፍጸም፡

እዚ ማለት ግን፡ ካብዚ ናይ ጠነግ መስመር እዚ ወጻኢ ዝግበር ፍልሰት ኤርትራውያን ናብ ኢትዮጵያ የለን ማለት ኣይኮነን፡፡ ገለ ነቲ ኩነታት መንገዲ ብጽኑዕ ዘጽንዑን ኣፍልጦ ናይቲ ክባቢ ዘለዎምን፡ ብዘይካ እዚ ውን ተሓባቦርቲ ደቂ እቲ ሽባብን ሰብ ስልጣንን ዝረኽቡ 'ውን፡ ብዘይ ጸገም ዝሓልፉን ናብ ኢትዮጵያ ዝበጽሑን የለዉን ማለት ኣይኮነን፡፡ እንታይ ድኣ፡ ስፍሓት ናይ'ቲ ፍልሰት ዝፈጠሮ ኣካይዳ በብሸነኹ ንምብራህ ስለ ዝተደልየ ጥራይ ኢዩ ብሰፋሑ ዝዝርዝር ዘሎ፡፡

ኤርትራውያን ድሕሪ ፍልሰቶም ናብ ኢትዮጵያ ኩነታቶም እንታይ ይመስል?

- ሓደ ስደተኛ፡ ብዝኾነ ናይ ጉዕዞ መንገዲ ናብ ኢትዮጵያ ምስ ኣተወ ዝቕበልዎ ኣካላት ኣለዉ፡፡ ንሳቶም ክኣ፡-
1. ወትሃደራዊ ስለያ ኢትዮጵያ፡-
  2. ሃገራዊ ድሕንነት ኢትዮጵያ፡ ብፍላይ ናይ ክልል ትግራይ ናይ ድህንነት ክፍሊ፡-
  3. ተጸዋዒ ስደተኛታት ኢትዮጵያ ኣራ፡ (ARRA) Administration for Refugee Affairs፡-

እቲ ኤርትራዊ ስደተኛ ዶብ ሰጊሩ ናብ ኢትዮጵያ ድሕሪ ምእታዉ ብቐዳማይ ደረጃ ዘዘራርቦ ኣካል እቲ ክፍሊ ወትሃደራዊ ስለያ ኮይኑ፡ ነቲ ስደተኛ ነዘን ዝስዕባ ሕቶታት ክምልሱን የቐምጠሉ፡፡

ብክፍሊ ወትሃደራዊ ስለያ ዝቐርብ ሕቶታት፡-

- ሀ. ኣቋውማ ሰራዊት ኤርትራ፡-
- ለ. ብዝሒ ኣሃዱታት ሰራዊት ኤርትራ፡-
- ሐ. ዕጥቂ ሰራዊት ኤርትራ፡-
- መ. ሓድነትን ሰራዊት ኤርትራን፡ ኩነታት ኣሰላልፋኡን፡-
- ሰ. መራሕቲ ሰራዊት ኤርትራ፡ ካብ ደረጃ መራሕ መስርዕ ክሳብ ክፍለ ሰራዊት ዓዶምን፡ ኣውራጃኦምን፡ ኣወሃህባ ማዕርግ፡ ካብ ኮፕራል ክሳብ እቲ ዝለዓለ ጀነራል፡ ብኸመይ ይወሃብ? ዝበዝሑ ካበየናይ ዓድን ኣውራጃን ኢዮም ብዝርዝር?

- ረ. አተሓሕዞ ፅርዲ ሰራዊት ኤርትራን፡ ስፍሐት ተመጢጥዎ ዘሎ ቦታታትን?
- ሸ. ሰራዊት ኤርትራ ዘለዎ ዓቕሚ ወትሃደራዊ ስልትን፡ ዝወሰዶም ዘሎን፡ ዝወሰዶምን ወትሃደራዊ ታዕሊማትን ቴክኒካዊ ብቕዓቱን ተወፋይነቱን ሞራሉን? ወ.ዘ.ተ....

ብሃገራዊ ድሕንነት ኢትዮጵያ ነቲ ስደተኛ ካብ ዝቐርበሉ ሕቶታት፡-

- ሀ. ዝምድና ህዝብን መንግስትን፡ ምንቅስቃስ ሰብ ስልጣን ኤርትራ ኣብ ውሽጢ ህዝቢ፡-
- ለ. መነባብሮ ህዝብን መረረኡን ሳዕቤናቱ ኣብ ቁጠባ ኤርትራን፡-
- ሐ. ኣብ ውሽጢ ህዝቢ ዝተፈጸሙ ሓደሽቲ ተርእዮታትን ገበናትን፡-
- መ. ኣብ ውሽጢ ኣውራጃን ብሄርን ወረዳን ዓድን ውልቀ ሰባትን ዘሎ ዝምድና እንታይ ይመስል? ህላዌ ሃይማኖታት ኤርትራን ሓድነተንን፡-
- ሰ. ውሽጣዊ ጸጥታ ህዝብን መንግስትን፡-
- ረ. ኩነታት ምሕደራን፡ ኣመሓደርትን ኣብያተ ፍርድን ሚኒስትርታትን ወሃብቲ ሲቪላዊ ኣገልግሎትን፡-

**አራን (ARRA) Administration for Refugee Affairs
ስልጣኑ ኣብ ልዕሊ ስደተኛ ኤርትራ**

ተጸዋዒ ስደተኛታት ኢትዮጵያ አራ፡ (ARRA) Administration for Refugee Affairs ዝብል መጻውዒ ዘለዎ ኮይኑ፡ ንጉዳይ ኤርትራውያን ስደተኛታት ዝከታተል ነጻ ኣካል ተባሂሉ ዝቐመ ኢዩ። እቲ ሓቂ ግን፡ አራ ንኣቋውማኡ ብዝምልከት ዘሎ ሓበሬታ መጀመርያ ንምዝርዛር፡ አራ፡- (ARRA) Administration for Refugee Affairs ምስ ላዕለዎይ ተጸዋዒ ስደተኛታት ውድብ ሕቡራት ሃገራት ብሓባር ንክሰርሕ ተባሂሉ ብመንግስቲ ኢትዮጵያ ዝቐመ ትካል ኮይኑ፡ ነቲ ትካል ዘቐመ ኣካላት ቀንዲ ኸኣ፡ ናይ ህዝባዊ ወያነ ሓርነት ትግራይ ቀንዲ ናይ ስለያ ኣባላት ኮይኖም፡ ኣባላት ናይቲ ብማለሊት ዝፍለጥ ፍሉይ ሰልፊ ዝተዋጽኡ ኢዮም።

እዚ ትካል እዚ ኸኣ፡ ንቐንዲ ናይ ወያነ ረብሓ ብምቕዳም ኢዩ ዝሰርሕ። ነቲ ኣቐዲሙ ብወትሃደራዊ ስለያ ኢትዮጵያን፡ ብሃገራዊ ድሕንነት ኢትዮጵያን፡ ብናይ ክልል ትግራይ ናይ ድሕንነት ክፍልን ዝተኣከበ ጸብጻባት ድሕሪ ምውካስ፡ ነቶም ሰባት ናብ ምምዳቦምን፡ በቲ ንሱ ዝመደቦም ከኣ፡ ጽጹይ ምክትታል ክግብረሎም ይውስን። ነዚ ንምትግባር ከኣ፡ ነዚ ስራሕ ዘላልጡ ብስም ኤርትራውያን ናይ ስደተኛ ካርድ ዘትሓዙም ጽቡቕ ምልከት ናይ ኤርትራዊ ላህጃ ቋንቋ ተዛረብቲ ሰባት ብምድላው፡ ኣብ ውሽጢ ስደተኛታት ይሰክዳሎም። ናይ አራ ስራሕ ኣብ መዓስከር ስደተኛታት ኤርትራ ኸኣ፡ ከም መደብ ምስ ተጸዋዒ ስደተኛታት ውድብ ሕቡራት ሃገራት ብሽርክነት ክሰርሕ ‘ኳ እንተኾነ፡ አራ ግን፡ ካብዚ ወጻኢ ኢዩ ዝሰርሕ። ንምብራህ ዝኣክል ከኣ፡-

አራ፡ ብሓደ ሃይለስላሴ ዝተባህለ ኣባል ማእከላይ ድህንነት ወያነ ኢዩ ዝመሓደር። ኣብ ትሕቲ እዚ ሃይለስላሴ ከኣ፡ ነተን ብስም ኤርትራውያን ዝቐማ ኣርባዕተ መዓስከር ስደተኛታት ዘመሓደር፡ ኣብ ሽረ እንዳ ሰላሴ ብዘቐመ ቤት ጽሕፈት ኣቶ ሓድሽ ዝተባህለ በዓል ስልጣን ኢዩ ዝመሓደር። ነፍስ ወከፍ መዓስከር ከኣ፡ ብሓደ ኣባል ስለያ ወያነ ብጉልባብ አራ ዝተዋህቦ መጻውዒ ሓላፍነት ኢያ ትመሓደር። ስለ ዝኾነ ኢዩ ኸኣ፡ ናይ መዓስከር ስደተኛታት ማይ ዓይኒ ሓላፊ ኣባል ስለያ ወያነ ዝኾነ ኣቶ ተኪኤ ብዝበሃል ሰብ ኢያ ትመሓደር። መዓስከር ስደተኛታት ዓድ ሓርሽ ‘ውን ብተመሳሳሊ ኣባል ስለያ ወያነ ኣቶ ገረመድህን (ገሬ) ኢያ እትመሓደር። ናይ ሽመልባን ሓድሽ መዓስከርን ‘ውን፡ ሣጊት ኣስማቶም ዘይሓዝናዮም ኣመሓደርቲ ኣለዉወን።

አራ፡ ነቲ ናብ ኢትዮጵያ ዝፈለሰ ኤርትራዊ ስደተኛ፡ መጀመርያ ምሉእ ስሙን መንነቱን መቐለ ትውልዲ ዓዱን ብዝርዝርን ብደቂቕን ብእንዳ አቦን ብእንዳ አደን ብኸልቲኡ ሸነኽ ማለት፡ እነሓንን አባሓንን ብዝወሓደ ክሳብ ሰለስተ ወለዶ ድሕሪ ምጽራይ፡ ቤተ ሰብ ስደተኛ አበይ ይነበሩን? ኩነታቶምን? ብሰፊሕ ኣብ መዝገብ ኦርጊክ ድሕሪ ምስፋር፡ ነቲ ኤርትራዊ ስደተኛ ዋላ ምስ ደቂ ገዛውቱ ዝመጸ ውልቀ ሰብ ጥራይ ዘይኮነ፡ ብሸነኽ እንዳ አደ ኣዝማድ ንዝኾኑ እሞ፡ ብሓባር ናብ ስደት ኢትዮጵያ ዝፈለሱ ኤርትራውያን ብምፍልላይ፡ ብብሄርን ኣውራጃን ክሳብቲ ዝተሓተ ናይ እንዳ ደረጃ ብምውራድ ኢዮም፡ መደብ መዓስከር ስደተኛነትን መዕቆቢ ስፍራ ቤትን ዝህብዎ።

እቲ ብስም ኣራ ዝፍለጥ ትካል መንግስቲ ኢትዮጵያ፡ ከምዚ ዓይነት ኣወዳድባ ካብ ዝጥቀመሉ ቀንዲ ምክንያት ሓደ፡ ብመሰረቱ ወያነ ኣብ ልዕሊ ኤርትራ ዝኸተሎን፡ ካብ ቀደም ኣትሒዙ ዝሓንጸጸ፡ ኣብ ዝቐርዓነን ዝኸሓነን ኣብ ጽልእን ቅርሕንትን ዝተሰረተ ስትራቴጂካዊ ዕላማ ንምትግባር ካብ ዘለዎ ጥሙሕ ተበጊሱ፡ ወያነ ቀንዲ ናይ መፈላላዩ ኣጀንዳኡ ንምትግባርን፡ ኣብቲ መዓስከር ስደተኛታት፡ ነቶም ደባት ኤርትራ ሰጊሮም ዝመጽዎ ስደተኛታት፡ ብኸፋፍልን ኣብ ሓድ ሕዱ ብዝሰገዘ ናይ ጽልኢ ወፍሪ፡ እቲ ቀንዲ ሓድነት ኤርትራ ንምፍራስ ከም መደብ ዝጥቀመሉ መፈላላዩ መስርሕ ተኸቲሉ ዝመጸ ሳዕቤን ኢዩ ሎሚ፡ ኣብቲ መዓስከር ኤርትራውያን ስደተኛታት ኪኖ ብአባትርን ዱላን ምድብዳብ፡ ብኻራን ንዝሞን ምቅትታልን ዝካየድ ዘሎ። እዚ ኸኣ፡ እቲ ጠንቂ ወያነ ባዕሉ ብመንገዲ ኣራን ኣወዳድባ ኣራን ኣቢሉ፡ ኣብ ልዕሊ ኤርትራውያን ስደተኛታት ኣተኣታትይዎ ዘሎ ምፍራስ ሓድነት ኤርትራን ህዝባን፡ ንቀጻሊ ዕላማ ወያነ ንምትግባርን ንምድኻም ኤርትራን ተባሂሉ ዝካየድ ዘሎ መስርሕ ኢዩ።

አራ፡ ነዚ ዕላማ እዚ ንምትግባር፡ ከም መደብ ንምስላጥ ብዝምችእ ኣወዳድባ ክመርሖ ንስለ ዘለዎ ኢዩ ኸኣ፡ ኣብ ውሽጢ እቲ ናይ ኤርትራውያን መዓስከር ስደተኛታት፡ ናይ ስደተኛ ካርድ ብመንገዲ ኣራ ዝተዓደሉ፡ መቐለም ትግራዎት ዝኾኑ፡ ብመንገዲ ኣራን ድህንነት ክልል ትግራይ ወያነ ዝተሰርዑ ሰለይቲ፡ ኣብቲ መዓስከር ስደተኛታት ከም ዝጸፍዩ ገይሩ ኢዩ። ናብቲ መዓስከር ስደተኛታት ናይ ምእታዎም መስርሕ ከኣ፡ ኣቐዲሙ ኣብ ከባቢ ደባት ከም ዝምዝገቡ ብምግባር፡ ብስም ኤርትራውያን ተመዝጊቦም፡ ገለን ሕዱራት ናይቲ መዓስከር፡ ገለን ከኣ፡ ተንቀሳቐስቲ ናይቲ መዓስከር ስደተኛታት ገይሩ ብምምዳብ ኢዩ ዘዋፍሮም። ብዘይካ እዚ ኣቶም፡ ብግዳም ኮይኖም ኣብቲ ከባቢ መዓስከር ስደተኛታት ኤርትራ ዝንቀሳቐሱን፡ ነቲ ኣብ ውሽጢ ስደተኛታት ንዝካየድ መስርሕ ዝቆጸጸሩ ‘ውን ኣለዉዎም። ብካልእ ኣዘራርባ፡ እተን ኣብ ዝተፈላለዩ መዓስከራት ዝተደኮና መዓስከር ስደተኛታት ኤርትራውያን፡ ካብ ቀዋሚ ናይ ዓይንን ትዕዘብትን ጠመተን ክትትልን ስርዓት ወያነ ነጻ ዝኾና ኣይኮናን ጥራይ ዘይኮነ፡ ነቲ መዓስከራት ብቐንዱ ወያነ ብሪሞት ኮንትሮል ኢያ ትቆጸጸሮ።

አራ፡ ነቲ መዓስከር ስደተኛታት ክድኩን እንከሎ፡ ብኸፍሊት ናይ ላዕለዎይ ተጸዋዒ ስደተኛታት ውድብ ሕቡራት ሃገራት፡ ብናይ ወጻኢ ሸርፊ ማለት፡ ብደላር ኢዩ ነቲ ኣብ ዝተፈላለዩ እዋን ዝተደኮነ ኣርባዕተ መዓስከር ስደተኛታት ኤርትራውያን ንኸመሓድሮ፡ ካብ ማእከላይ መንግስቲ ኢትዮጵያን፡ ምምሕዳር ክልል ትግራይን ብኸራይ መልክዕ ተኸናቲርዎ ዘሎ። እዚ ማለት ከኣ፡ ነቲ ናይ መዓስከር ክራይ ጥራይ፡ ወርሓዊ ኣስታት \$200000 (ክልተ ሚእቲ ሺሕ ዶላር)፡ ንሓደ መዓስከር ናይ ዓመት ከኣ፡ \$1.4 ሚልዮን (ሓደ ሚልዮንን ኣርባዕተ ሚእቲ ሺሕ ዶላር)፡ ንናይ ኣርባዕቲኡ መዓስከር ከኣ፡ ዓመታዊ ብድምር \$5.6 ሚልዮን (ሓሙሽተ ሚልዮንን ሺዱሽተ ሚእቲ ሺሕን ዶላር)፡ ላዕለዎይ ተጸዋዒ ስደተኛታት ውድብ ሕቡራት ሃገራት፡ ብመንገዲ

ማእከላይ መንግስቲ ምምሕዳር ኢትዮጵያ ቤት ጽሕፈት አራ አቢሉ፡ ናብ ምምሕዳር መንግስቲ ክልል ትግራይ ይኸፈል።

ላዕለዎይ ተጸዋዒ ስደተኛታት ውድብ ሕቡራት ሃገራት፡ ምስ ዘሎ መንብሮ ናይ ኢትዮጵያ ብምዝማድ፡ ብመንገዲ አራ አቢሉ፡ ንሓደ ኤርትራዊ ስደተኛ ንመዓልቲ \$5.00 (ሓሙሽተ ዶላር) ወጻኢ ክገብር እንከሎ፡ አራ ንመግብን ሃላኺ ነገራትን ማለት፡ ዘይትን፡ ዓደስን፡ ጸባን፡ ዘይተጣሕነ ስርናይን፡ ፊኖን፡ ፕሮቲንን ላዕለዎይ ተጸዋዒ ስደተኛታት ውድብ ሕቡራት ሃገራት ብዘካየዱ ናይ ረዲኤት ስራሕ፡ ካብ ለገስቲ ሃገራት ብዘረኽቦ ናይ ልግሲ ትሕዝቶ ኢዩ ዘከፋፍሎም። ኮይኑ ግን፡ አራ ነቲ ካብ ላዕለዎይ ተጸዋዒ ስደተኛታት ውድብ ሕቡራት ሃገራት ዝረኽቦ፡ ናይ ነፍስ ወከፍ ኤርትራዊ መዓልታዊ ክፍሊት ገንዘብ \$ 5.00 (ሓሙሽተ ዶላር)፡ ናብ ናይ ምምሕዳር ክልል ትግራይ አታዊ ኢዩ ዝገብሮ፡ ከም ሳዕቤኑ ኸኣ፡ እቶም ስደተኛታት ኤርትራውያን ብጀካ እቲ ብዓይነት ዝረኽቡዎ፡ ካልእ ብጥረ ገንዘብ ዝረኽቡዎ ነገር የለን። እቲ ገንዘብ ንተወሳኺ መግብን፡ ንክዳንን መግዝኢ ተባሂሉ ኢዩ ዝሸገነሎም ነይሩ። ካብዚ ክፍሊት ላዕለዎይ ተጸዋዒ ስደተኛታት ውድብ ሕቡራት ሃገራት ብጠቕላላ ናይቶም አስታት 60 ሺሕ ዝበጽሑ ስደተኛታት ኤርትራ፡ ብድምር አስታት \$300.000 (ሰለስተ ሚእቲ ሺሕ ዶላር) መዓልታዊ እትዋት ትረክብ ምምሕዳር ክልል ትግራይ።

ላዕለዎይ ተጸዋዒ ስደተኛታት ውድብ ሕቡራት ሃገራት፡ ብመንገዲ UNDP አቢሉ ንሓደ ኤርትራዊ ስደተኛ ናይ ትምህርቲ ዕድል ንክረክብ ብማለት፡ ምስ ሚኒስትሪ ትምህርቲ መንግስቲ ኢትዮጵያ ብዝገበሮ ውዕል መሰረት፡ ናብ ናይ ዩኒቨርስቲ መእተዊ ነጥቢ ዝረኽቦ ኤርትራዊ ስደተኛ፡ ናይ ትምህርቲ ዕድል ንክረክብ ብማለት፡ ንሓደ ናብ ዩኒቨርስቲ ንክመሃር ዘምረሐ ስደተኛ ኤርትራዊ፡ UNDP ንሓደ ተማሃራይ፡ ንመምሃሪኡን፡ ነቲ ኣብ ካምፓስ ናይቲ ዩኒቨርስቲ ሓዳሪ ቤት ትምህርቲ ምስ አተወ ንዝገልገለሉ፡ ናይ መግብን፡ መንብሮን፡ ሕክምናን፡ መምሃሪ ናውትን ንክማላኣሉ ንሓደ ሰብ ብሕሳብ \$29.000 (ዕስራን ትሽዓተን ሺሕ ዶላር) ክፈሊት ንክመሃር ነቲ ባይታ ንክጣጣሓሉ ብማለት፡ ብመንገዲ አራ አቢሉ ክፍሊቱ የቐርብ።

እቲ ናይ ኤርትራውያን ናይ ትምህርቲ ዕድል፡ ዋላ 'ዓ ኣብ አዲስ አበባ ዝካየድ እንተኾነ፡ ብምምሕዳር ክልል ትግራይ ተመዚኑ ዝተፈቐደ ኢዩ ብማለት፡ እቲ ብመንገዲ UNDP ዝግበር ክፈሊት፡ ብመንገዲ አራ አቢሉ እቲ እትዋት ክፈሊት ናይ ተማሃራይ ንምምሕዳር ክልል ትግራይ ኢዩ ዝወሃብ። እዚ ማለት ከኣ፡ ነቶም ናይ ትምህርቲ ዕድል ተሞሃሮታዎም ተባሂሉ ናይ ዝተነገረሎም አስታት 200 ዝበጽሑ ኤርትራውያን ስደተኛታት፡ መንግስቲ ኢትዮጵያ ብፍላይ ከኣ ምምሕዳር ክልል ትግራይ፡ ካብ UNDP ብድምር \$5.8 ሚልዮን (ሓሙሽተ ሚልዮንን ሸሞንተ ሚእቲ ሺሕን ዶላር) ክፈሊት ኢዩ ረኺቡ ምምሕዳር ክልል ትግራይ። እቲ ቐንዲ መኸሰብ ናይቲ ጉዳይ፡ መንግስቲ ኢትዮጵያ ዘይኮነስ፡ ምምሕዳር ክልል ትግራይ ኢዩ ዝረብሓሉ።

እቶም በዚ ኣብ ላዕሊ ዝተጠቐሰ ስምምዕ መሰረት፡ ነቲ ማህደረ ትምህርቲ ረኺቦም ዝተባህሉ ኤርትራውያን ስደተኛታት 'ውን እንተኮነ፡ ድሒሩ ከም ዝተነጸረ፡ ወያነ ቦቲ ኣብታ ሃገር ውዱቕ ዝኾነ ካሪኩለም ገይሩ ስለ ዝመሃሮም። ትምህርቶም ወዲኦም ምስ ተባህሉ፡ ክሕዝዎ ዝግባእ ዝነበረ ሰርትፍኬት፡ ኣሽምባይዶ ኣብ ካልእ ሃገር ሒዞም ክሰርሕሉስ ይትረፍ፡ ቦቲ ነቲ ትምህርቲ ዕድል ከፊተ አስተምሃረዮም ኢዩ ኢሉ፡ ውሃ! ዘበለ ድግስ ኣካይዱ፡ ብናይ ሓሶት ተስፋ ዘመረቐም ወያነ ከይተረፈ፡ እቲ ዝተሞሀሰም ሰርትፍኬት ሕጋውነት ከም ዘይብሉ ተገሊጹሎም ኣብ ዘለወሉ እዋን፡ ወያነ ንመፈሰን ሞራልን መንእሰያት ኤርትራን፡ ንክብርን ለኡላውነትን ህዝብን ሃገርን ኤርትራ

ንምርማስ ካብ ዝተጠቐመሉ ሕሱር ስራሕ ኢዩ ነይሩ። እዚ ኸኣ፡ እቶም ኣብ'ቲ ናይ ትምህርቲ ዕድል ተዋሂብዎም ነይሩ ዝተባህሉ ስደተኛታት ኤርትራውያን ባዕሎም ይገልጽዎ ኣለዉ። እቲ ሓቂ ካብ ዝወግሉ ሰብ ልሳን ንምርካብ ዝከኣል ይመስለና።

ኣራ፡ ብዘይካ እዚ ምስ ስድረኡም ንዘለዉ ህጻናት ትሕቲ ዕድመ ማለት፡ ካብ 18 ዓመት ንታሕቲ ንዝዕድሚኦም ብደረጃታት ብዝመቓቐፉ ናይ ክፍሊት ኣገባብ ማለት፡ ካብ ህጻን ክሳብ 7 ዓመት ንመዓልቲ ብሕሳብ \$6.00 (ሸዱሽተ ዶላር) ወጻኢ ክገብር እንክሎ፡ ነቶም ስድራ ቤት ዘይብሎም ከኣ፡ ምስ ናይ መናበዩ ኣለይቶም ዝሸፍን ክፈሊት ንመዓልቲ ብሕሳብ \$12.00 (ዓሰርተ ክልተ ዶላር)፡ ናይቲ ህጻንን ኣላዩኡን ላዕለዎይ ተጸዋዒ ስደተኛታት ውድብ ሕቡራት ሃገራት፡ ብመንገዲ UNICEF ኣቢሉ ወጻኢ ክገብር እንክሎ፡ እዚ ወጻኢታት እዚ 'ውን ብተመሳሳሊ ናብ እጀታ ስደተኛታት ከይበጽሑ፡ ናብ ምምሕዳር ክልል ትግራይ ኢዩ ኣታዊ ዝኸውን።

ላዕለዎይ ተጸዋዒ ስደተኛታት ውድብ ሕቡራት ሃገራት፡ ምስ ዓለማዊ ውድብ ጥዕና WHO ብዘለዎ ናይ ስራሕ ሽርክነት ምርኩስ ብምግባር፡ ምስ International aids vaccine Initiative (IAVI) ብምትሕብባር፡ ነቲ ኣብ ውሽጢ ስደተኛታት ኤርትራውያን ዘሎ ናይ aids ለበዳ ንምክልኻል፡ ምስ ናይ ኢትዮጵያ ሚኒስትሪ ጥዕና Ethiopia National AIDS Resource Center (ENARC) ብምውህሃድ፡ ካብ'ቶም (ኣብ ዓለም ዝተዘርግሑ 12 ዓይነታት መድሃኒት ብፍላይ፡ ናይ'ቶም ኣብ ቀርኒ ኣፍሪቃ ልሙዳት ዝኾኑ ዓይነታት ናይ ኤይድስ ቫይረስ ዘለዉ ሲዲፎር መድሃኒታት)፡ ናብ ግዳያት ንምብጻሕ መደባት ሓዙ ክሰርሕ እንክሎ፡ ናይ'ዚ ጉዳይ ተጠቓሚ ግን፡ ኤርትራውያን ስደተኛታት ኣብ መዓስከራት ኢትዮጵያ ዘለው ዘይኮኑ፡ ምምሕዳር ክልል ትግራይ ኢዩ እቲ ዘድሊ መድሃኒት ዝያዳ ንትግራዎት ዝዕድሎ።

ኣራ፡ ባዕሉ ካብ ትካል ስለያ ድህንነት ወያነ ክልል ትግራይ፡ ኣብ ትሕቲኡ ኮይኖም ዝሰርሑ ናይ ፕሮተክሽንን ረስትልመንት ኤሌሰራት ብምቐጻር፡ ናይ ነፍስ ወከፍ ኤርትራዊ ስደተኛ መዝገብ ፋይል ታሪኽ ብዝርዝር ብምሓዝ፡ ነቶም ኣብ ኢትዮጵያ ከም ስደተኛ ኮይኖም ንኸነብሩ ሪጀክት ተባሂሎም ዝተነጽጉ ሰባት፡ እዚ ማለት፡ ኣብ ውሽጢ ኢትዮጵያ ንኸነብሩ ውሕስነት የብሎምን ናይ ዝተባህሉ ስደተኛታት፡ ናብ ብውሕስነት ክነብሩለን ዝኸእሉ ሳልሳይ ሃገር ንኸሰግሩ ብማለት፡ ምስ ላዕለዎይ ተጸዋዒ ስደተኛታት ውድብ ሕቡራት ሃገራት ብምሽራኽ ኣብ ዝሰርሓሉ እዋን፡ ጉዳዮም ተጻርዩ ብመሰረት ዘቐረብዎ ናይ ስደተኛነት ጉዳይ ታሪኽ፡ እቶም ናብ ሳልሳይ ሃገር ክሰግሩ ዝግበኦም ኤርትራውያን ብውሑድ ቁጽሪ ከሳልጠሎም እንክሎ፡ እቲ ብስም ኤርትራውያን ዝተዳለወ ናይ ስደተኛ ታሪኽ ፋይል፡ ብስም ኤርትራውያን፡ ተወላዶ ትግራይ ዝኾኑ ትግራዎት ኢዮም ካብ ክልል ምምሕዳር ትግራይ ዝኸድሉ። ናይ'ዚ ኣብነት ከኣ፡ ናይ'ቶም ናብ ሕቡራት መንግስታት ኣሚሪካን፡ ሃገረ ካናዳን፡ ኣውስትራልያን፡ ኤውሮጳን ብስም ኤርትራውያን ስደተኛታት ዝፈለሱ ትግራዎት ቁጽሪ ንምፍላጡ፡ ዘሸግር ኣይኮነን ጥራይ ዘይኮነ፡ ኣብ ዝተፈላለዩ እዋን ክግለጽ ዝጸንሐ ናይ ኣደባባይ ሚስጢር ኢዩ።

እቶም ጉዳይና ብመንገዲ ኣራ ተታሒዙ፡ ብላዕለዎይ ተጸዋዒ ስደተኛታት ውድብ ሕቡራት ሃገራት ተቐባልነት ረኺቡ፡ ናብ ውሑስ ጌይ ሃገር ክንሰግር ኢና ኢሎም ክጸበዩ ዝጸንሑ፡ ኣብ'ቲ መዓስከር ዝርከቡ ኤርትራውያን ስደተኛታት፡ ንጉዳዮም ኣመልኪቶም ናብ ኣራ ሕቶታቶም ኣብ ዝቐርብሉ እዋን፡ ብወገኑ ኣራ፡ ነቲ ጉዳዮም ኣቐዲሙ ንዘይምልከቶም ሰባት ብገንዘብ ብምሻጥን፡ ንትግራዎት ኣሕሊፉ ብምሃብ፡ ናብ ጌይ ሃገር ስለ ዘሰጋገረሉ፡ ኮር ተገልበጥ ኮይኑ፡ ኣራ ነቶም ሰብ ጉዳይ ምስናይ ምጉብዕባዕ፡ ንስኻ/ኺ ድኣ በቲ ፋይልካ/ኪ ናብ ወጻኢ ሃገር ከም ዝኸድካ ኢና ንፈልጥ

ብማለት ኢዮም ዘባሩርዎም። ነዚ ጉዳይ እዚ ብዝምልከት፡ ኤርትራውያን ኩልና ንዝምልከቶ ላዕለዎይ ተጻዎዒ ስደተኛታት ውድብ ሕቡራት ሃገራት፡ ሰነዳትና ብምቕራብ፡ ጉዳይ ናይ ስደተኛታት ኤርትራ ኣብ ኢትዮጵያን ኣተሓሕዞኦምን ኩነታቶምን ክምርመረልና፡ ሓባራዊ ጥርግን እንተነቕርብ ዝበለጸ ምኾነ ንብል።

ናይ'ዚ ውጪኢት ኢዮ ኸኣ፡ እቶም ስደተኛታት ጉዳዮም ተመዝሒቹ ብምስራቕ፡ ኣብ ክንደኦም ካልእ ሰብ ተመዝጊቡ ከም ዝኸደሉ ምስ ተዓዘቡ፡ ከም ሳዕቤን ዝጽብይዎ ዝነበሩ ተስፋ ምስ ተረኽሞሾም፡ ከም ኣማራጺ ዝወሰድዎ ስጉምቲ እንተነይሩ፡ ነቲ መዓስከር ስደተኛታት ራሕሪሖም፡ ብመንገዲ እቶም ኣሰጋገርቲ ኣቢሎም ካብ መዓስከር ስደተኛታት ኢትዮጵያ፡ ናብ ሱዳን ብምስጋር ኢዮም መደባቶም ብኻልእ መልክዕ ከተግብሩ ዝሕልኑ። ናይ'ዚ ውጪኢት ኢዮ ኸኣ፡ ገለ ካብ'ዞም ኣብ ላምፓዱዛ፡ ብዕለት 03-10-2013 ዝሃለቹ ኣስታት ልዕሊ 350 ኤርትራውያን ዜጋታትና፡ ዝበዝሑ ካብኦም፡ ካብ መዓስከር ስደተኛታት ኢትዮጵያ ዝተበገሱ ምዃናም ዘነጽሮ ነገር እንተሃልዩ፡ ኣራ ኣብ ልዕሊ ኤርትራውያን ስደተኛታት ዝህልዎ ኣተሓሕዛ፡ ክሳብ ክንደይ ኣዝዩ ኣሰቃቕ ምዃኑ ኢዮ ዘረጋግጸልና።

ወያነ ብጀካ እቲ ምስ ኤርትራ ዘካይዶ ወትሃደራዊ ኩናት፡ ኣብ ልዕሊ ኤርትራን ህዝባን ዘካይዶ፡ ኪኖ ናይ ስነ ኣእምሮ ኩናት፡ ሓደ ስዉር ኩናት ዝስመ መጥቃዕቲ ካብ ዘካይድ ሒደት ዓመታት ኣይገበረን። ንሱ ኸኣ፡ ነቲ ካብ ኤርትራ ናብ ኢትዮጵያ ዝፈለሰ ስደተኛ፡ ብመንገዲ ኣራ ኣቢሎ ንዝወሃቦ ናይ ረስትልመንት ዕድል ብዘይውልውል ክረክብ እንተኾይኑ፡ ኣራ ዘዳለወሉ፡ ነቲ ኤርትራዊ ወዲ ተባዕታይ፡ ትግራውይቲ ንል ኣንስተይቲ፡ ነታ ኤርትራዊት ንል ኣንስተይቲ ኸኣ፡ ትግራዊይ ወዲ ተባዕታይ ብምቕራብ፡ ብመንገዲ መውስቦ ትግራዎት ሒዞም ናብ ወጻኢ ሃገር ንኸከዱ ዘገድድዎም ኣለዉ። በዚ መንጽር ከኣ፡ እቲ ናይ ዘርእን ትውልድን ምትሕንፋጽ ከም ዝዓብን፡ እቲ ልሉይ ሃገራዊ ኤርትራዊ መንነት ከምዝቕተልን፡ ነታ እትሕለም ንትግራይ ዝጸንበረት ዓሰባዊት ወደብ ዝወነነት ትግራይ ንምጥጣሕ፡ ሓደ ባብ ንምኸፋት ተባሂሉ ዝግበር ስዉር ስትራተጂ ምዃኑ ክፍለጥ ካብ ዝተኻእለ ውዲት ወያነ ኢዮ።

ወያነ፡ ነቲ ናይ ኤርትራውያን ስደተኛታት ፍልሰት ናብ ኢትዮጵያ፡ ከም ቀንዲ ንፖለቲካዊ ጥሙሓቲ መጋበርያ ክጥቀመሉ ብምውሳኔ፡ ካብ'ቶም ኣብ ውሽጢ መዓስከር ስደተኛታት ዝቐጸሮም መጋበርያ ዝኾንዎ ሰለይቲ እምነት ዘሕደረሎም ለልዩ ብምውጻእ፡ ኣብ ወጻኢ ሃገር ብዓሳብነት ብምቕጻር ንኸሰርሕሉ ብማለት፡ ብዘይ ታሪኽም፡ ታሪኽ ናይ ሰብ ኣላቢሱ፡ ብመንገዲ ኣራ ኣቢሎ ከም ተራ ገጽሃት ስደተኛታት ኮይኖም፡ ናብ ጌይቲ ሃገር ከም ዝሰግሩ ንምግባር፡ ምስ ላዕለዎይ ተጻዎዒ ስደተኛታት ውድብ ሕቡራት ሃገራት ብምትሕብባር የሰጋግር።

ንዕላማታት ወያነ ንምትግባር ዝሰርሑን ዝጽዕቱን ኣባላት ኤርትራውያን ውድባት 'ውን፡ ልክዕ ከምቶም ካልኦት ፍሉይ ሓለፋ ኢዮ ዝግበረሎም። በዚ ዝግበረሎም ፍሉይ ሓለፋ መሰረት ከኣ፡ ዝተሓየበ ረስትልመንት ተዋሂቡዎም ናብ ጌይ ሃገር ምስ ሰገሩ፡ ብጉልባብ ኣባልነት ውድባት ንውድባቶም ዝከላኸሉን ዝቃለሱን እናመሰሉ፡ በቲ ናይ ኤርትራውያን ውድባት ሽም ተሓቢኦም፡ ዝያዳ ንእኪይ ተግባራት ወያነ እናተኸላኸሉ፡ ንዕላማታት ወያነ ናብ ህዝቢ ኤርትራ ንምስራጽን ከም ቅቡል ንምውህሃድን ይሰርሑ። እዚኦም ከኣ፡ ዝበዝሑ ኣብ ካናዳን፡ ሕቡራት መንግስታት ኣሜሪካን፡ ኢዮም ኣትዮም ዘለዉ። ነዚ መስርሕ እዚ ኣመልኪቱ ኢዮ ኸኣ ኣብ ሓደ ኣጋጣሚ ስብሓት ነጋ፡ "ንዕላማታትና ናብ መንእሰያት ኤርትራ ነስርጽ ኣለና። ደሞክራሲ ኸኣ ዶብ ስለ ዘይብሉ፡ ህዝቢ ኤርትራ ናትና ኢዮ። ንሕና ኸኣ፡ ናይ ህዝቢ ኤርትራ ኢና።" ክብል ከይሓፈረ ዝተዛረበ።

መስርሕ ምስግጋር ኤርትራውያን ስደተኛታት ናብ ኢትዮጵያን ጭውያ ኤርትራውያን ካብ መዓስከራት ስደተኛታት ኢትዮጵያ

አራ: ብጀካ እቲ ናብ ኢትዮጵያ ዝፈልሱ ኤርትራውያን ስደተኛታት ንኣክናውነኦም ዝምልከት ምሕደራ ወጻኢ: ካብ ኤርትራ ኣብ ናይ ዘይሕጋዊ ምስግጋር ፍልሰት ሰባት Human Trafficking ካብ ኤርትራ ናብ ኢትዮጵያ ብንጥፈት ካብ ዝሰርሓሉ ጉዳይ ሓደ ኮይኑ: ንኤርትራ ካብ ምንጫ ዓቕሚ ጉልበት ሓይሊ መንእሰያታ ንምድኻምን ንምልማስን ካብ ዝሰርሓሉ ጉዳይ ሓደ ኮይኑ: ብኸምዚ መልክዕ ከኣ ነቲ ስራሕ የሰላስሎ::

ናይተን ብስም መዓስከር ስደተኛታት ኤርትራውያን ዝጽዋዓ ኣርባዕተ መዓስከራት: ኣመሓዳሪ ኣባል ስለያ ድህነነት ወያነ ዝኾነ በዓል ስልጣን ሓድሽ ብዝተባህለ ሰብ ዝምርሓ ኮይነን: ናይ ሓድሽ ቤት ጽሕፈት ኣብ ሽረ እንዳስላሴ ኢዩ ዝርከብ::

ላዕለዎይ ሓላፊ መዓስከር ስደተኛታት ኤርትራ ኣብ ኢትዮጵያ ኣቶ ሓድሽ: ብመንገዲ ናይቶም ኣብ ትሕቲኡ ዝመሓደሩ ሓለፍቲ መዓስከራት ኣቢሉ: ማለት: ናይ መዓስከር ማይ ዓይኒ ኣመሓዳሪ ኣቶ ተኪኤ: ናይ መዓስከር ዓዲ ሓርሽ ኣመሓዳሪ ኣቶ ገረመድህን (ገሬ)ን ኣቢሉ ይበቕዑ ኢዮም ዝተባህሉ ዝተመልመሉ ሰባት ይመዝዝ:: እዞም ተመዘዞም ዝወጹ ኤርትራውያን ስደተኛታት: ካብ ሓላፊ ናይዞን ኣርባዕተ መዓስከራት ዝኾነ ኣቶ ሓድሽ ዕላዊ ናይ ስራሕ መንቀሳቕሲ ወረቐት ከም ዝወሃቦም ተገይሩ: ካብን ናብን ከም ዝንቀሳቕሱ ይግበር:: በዚ ናይ ምንቅስቃስ ጉልባብ ተመስጢሮም ከኣ: ዶባት ኤርትራ ሰሊኹም ከም ዝኣትዉ ይግበር::

እዞም ጥሉል ኣፍልጦ ናይ ቦታ ዘለዎ ሰባት: ናብ ውሽጢ ኤርትራ ቅድሚ ምስላኹም: ላዕለዎይ ሓላፊ ኣርባዕተ መዓስከር ስደተኛታት ዝኾነ ኣቶ ሓድሽ: ኣብ ግዳም ወጻኢ ሃገራት ምዕራብን: ሕቡራት መንግስታት ኣሜሪካን: ኣውስትራልያን ብዝቐመጡ ኣባላት ውድባት ኤርትራ ዝኾኑ ውልቀ ሰባት ብዝግበር ናይ ምምጻእ ማለት: ድለላ ስራሕ ካብ ኤርትራ ስግረ ዶብ ክወጹ ንዝደልዩ ሰባት ብምርኻብ: ኣድራሽኦምን: ናይ ተለፎን ቁጽሮምን ኣብ ኤርትራ: ናብ ኣቶ ሓድሽ ከም ዝወሃብ ይግበር::

ኣብዚ ናይ ምቅብባል ሓበሬታ: እቶም ከም ደለልቲ: ወይ ኣማጻእቲ ኮይኖም ዝሰርሑ: ኣብ ወጻኢ ሃገራት ዝቐመጡ ዘለዉ ኣባላት ውድባት ተቐውሞ ኤርትራ: ናቶም ብጺሒት ገንዘብ ካብቶም ስግረ ዶብ ዝወጹ ሰባት ብመንገዲ ኣቶ ሓድሽ ኣቢሉ ኢዩ ዝኸፈሎም:: እቲ ጉዳይ ከምዚ ስለ ዝኾነ ኢዩ ኸኣ: እቶም ብሓላፊ ናይ ኣርባዕተ መዓስከር ስደተኛታት ኣቶ ሓድሽ: ካብ ኤርትራ ናብ ስግረ ዶብ ክመጹ ናይ ዝደልዩ ዝርዝር (ሊስት) ሽም ኣስማት ምስ ተረከቡ: በቶም ኣቐዲሞም ዝተመልመሉን: ብፉሉይ ንኸንቀሳቕሱን ተባሂሎም ነጻ መንቀሳቕሲ ወረቐት ዝተዋህቦም: ኣብ መዓስከር ስደተኛታት ዝርከቡ ኤርትራውያን ኣስገርቲ ሰብ ኣቢሉ ነቲ ስራሕ የካይዶ::

ኣብ መስርሕ ምስግጋር ስግረ ዶብ ከኣ: ነፍስ ወከፍ ናብ ኢትዮጵያ ዝሰግር ሰብ: ኣብ ቅርበትን ርሕቀትን ናይቲ ዝሰግረሉ ቦታ ብዝውሰን ናይ ገንዘብ ክፈሊት ኢዩ ዝኸፍል:: እቲ ዝለዓለ ዝኸፈል ገንዘብ ከኣ ኣስታት \$5.000 (ሓምሽተ ሺሕ ዶላር ኣሜሪካ) ይበጽሖ:: እዚ ክፈሊት እዚ ኸኣ: ክሳብ መዓስከር ስደተኛታት ጥራይ ዘብጽሖ ኢዩ::

እቶም ካብ'ዚ ንላዕሊ ዝኸፍሉ ዕንትር ዝበለ ገንዘብ ዘለዎም ሰባት ከኣ፡ ብጀካ እቲ ንስግረ ዶብ ዝኸፍልዎ፡ ንኹሉ ክሳብ ናብ ወጻኢ ዘስግሮም መስርሕ ኣስታት ክሳብ \$25,000 (ዕስራን ሓሙሽተን ሺሕ ዶላር ኣሜሪካ) ከፊሎም፡ ናብ መዓስከር ስደተኛታት ኤርትራ ኣብ ኢትዮጵያ ገጾም ከይተቐልቀሉ፡ ዘድሊ መገሺ ሰነድ ፓስፖርትን ዶክመንትን ተዳልዮሎም፡ ብቐጥታ ናብ ኣዲስ ኣበባ ሓሊፎም፡ ብመንገዲ መዕርፎ ነፈርቲ ቦሌ ኣቢሎም ናብ ዝተዳለወሎም ሃገራት ምዕራብ ከም ዝሰግሩ ይግበር።

ኣብ መስርሕ ናይ'ዚ ናይ ስግረ ዶብ ስራሕ እዚ፡ ምስ ኣቶ ሓድሽ ኮይኖም ዝተሓባበሩ፡ ብፍላይ ናይተን ክልተ መዓስከራት ኣመሓደርቲ ዝኾኑ፡ ኣመሓዳሪ መዓስከር ማይ ዓይኒ ኣቶ ተኪኤን፡ ኣመሓዳሪ መዓስከር ዓዲ ሓርሽ ኣቶ ገረመድህን (ገሬ)ን 'ኳ እንተኾኑ፡ ብዘይካ እዚኣቶም ካብ ቀንዲ ኣዘዝቲ ሰራዊትን ኣባላት ጸጥታ ድሕነት ክልል ትግራይ ዝኾኑ ሰባት ኣለዉዎም። እዞም ኩሎም እዚኣቶም ከኣ፡ ብዋጋ ናይ'ቲ ምስግጋር ዶብ ፍልሰት ሰባት ስግረ ዶብን፡ ህላዌ ኩነት መንብሮ መዓስከር ስደተኛታት ኤርትራን፡ መህጠሪ ጃባታቶምን፡ መኻዕብቲ ሃብቲ መንብረኦምን ኮይኑዎም፡ ሕቡእ ሕዛእቲ ረኺቦምሉ ኣብ ዘለዉ ወቕቲ፡ እቲ ፍጻሜ መሓየሊ ምምሕዳር ክልል ትግራይ ጥራይ ዘይኮነ፡ ኪኖ እዚ ናይ ውልቀ ረብሓኦም ንምድኻምን ምልማስን ሃገረ ኤርትራን ህዝባን 'ውን ካብ ዝሰርሕሉ እከይ ስርሓት ኢዩ። ስለ ዝኾነ ከኣ፡ ኣብ እዋኑ ኣስማቶም ሒዘናዮም ዘለና ክፋል ተሓባበርቶም ከኣ፡ ኮሎኔል ንጉሰ ዝተባህለ ናይ ዞባ ማእከል ክልል ትግራይ ማእከላይ እዚ ሰራዊት ኣዛዚ ኢዩ።

ኮሎኔል ንጉሰ፡ ናይ ዞባ ማእከል ክልል ትግራይ ማእከላይ እዚ ሰራዊት ኣዛዚ ኮይኑ፡ ኣብ'ቲ ከባቢ ናይ ዝካየድ ምንቅስቃስ ቀንዲ ተሓታቲ ሓላፊ ኢዩ። ኮሎኔል ንጉሰ ነቲ ኣብ ክሊ እዙ ዝርከብ ምንቅስቃስ ስለ ዝቆጸጸ፡ ሓላፊ ናይ ኣርባዕተ መዓስከር ስደተኛታት ነቲ ንሱ ዝህቦ ናይ መንቀሳቐሲ ወረቐት ብተግባር ክሰርሕ እንተኾይኑ፡ ኮሎኔል ንጉሰ ብጸሓቲ ክኸፎሎ ነይሩዎ። ክፈሊቲ ክረክብ እንተኾይኑ ኸኣ፡ ነቲ ዝግበር ምንቅስቃስ ናይቶም ካብ መዓስከር ስደተኛታት ብሓላፊ ናይ ኣርባዕተ መዓስከር ስደተኛታት ዝተመዘዙ ናይ ስግረ ዶብ ኣሰጋገርቲ ገበነኛታት፡ ብዘይ ጸገም ዝንቀሳቐሱ ኩነት ክምድምድ ነይሩዎ።

ብዘይካ እዚ ልኡል ዝተባህለ ተጋዳላይ ናይ ወያነ ዝነበረን፡ ኣባል ድህንነት ማእከላይ እዚ ክልል ትግራይ፡ ኣብ'ቲ ጉዳይ ካብ ኤርትራ ዝግበር ወፍሪ ስግረ ዶብ ፍልሰት ኤርትራውያን፡ ካብቶም ብንጥፈት ዝሰርሑ ዘለዉ ኮይኑ፡ ነቲ ናይ ስለያ መስርሕ ብምውህሃድን ጸጥታዊ ዞርቂ ከይርከብ ጽኑዕ ምክትታል ብምግባር፡ ነቲ መስርሕ ስግረ ዶብ የወሃህድ።

ሻለቃ ሰሎሞን፡ ኣብ ራማ ዝመደበሩ ኣባል ድህንነት ኮይኑ፡ ነቲ ዝግበር ስግረ ዶብ ብፍላይ ከኣ፡ ኣብ ውሽጢ ክልል ትግራይን፡ ካብ'ቲ ክልል ወጻእን፡ ኣብ ዝግበር ምንቅስቃስ ብሓላፍነት ዝከታተል ኮይኑ፡ እቶም ኣብ ምስግጋር ፍልሰት ኤርትራውያን ዝነጥፉ ዘለዉ ካብ መዓስከር ስደተኛታት ዝመጹ ኣሰጋገርቲ ገበነኛታት፡ ኣብ ሓደጋ ንኸይወድቁ ይከታተል። ይኹን ድኣ ምበር፡ እዞም ብሓባር ክሰርሑ ተባሂሎም ዝተምደቡ ሰባት፡ ነቲ ናይ ስግረ ዶብ ጉዳይ ከም ምንጨ ውልቀ እትዋት መህጠሪ ናብሮኦም ስለ ዝወሰዱዎ፡ ካብ'ቲ ናይ ሕብረት ዘካይድዎ ስግረ ዶብ ስራሕ ብብውልቁም ብዘካይዱዎ ናይ ስግረ ዶብ ወፍሪ 'ውን ኣብ ሕንፍሽፍሽ ኣትዮም ኢዮም።

ስለ ዝኾነ ኢዩ ኸኣ፡ ሻለቃ ሰሎሞን ዝተባህለ ሰብ ኣብ ራማ ኣብ እትርከብ ሆቴል፡ ንሓደ ኤርትራዊ ህይወቱ ዘሕለፈ። እቲ ምክንያት ሞት ዝኾነ ሳዕቤን ከኣ፡ ካብ ኤርትራ ኣብ ዝግበር ስግረ ዶብን፡ ካብ መዓስከር ስደተኛታት ኢትዮጵያ ማለት ካብ ኣርባዕቲኡ

መዓስከር ስደተኛታት ኤርትራውያን ዝካየድ ጭውያ፡ ቀንዲ ፈጸምቱ ሰበ ስልጣን ወያነኳ እንተኾነ፡ ኣብ ምትግባር ተሓባበርቶም ከኣ፡ ኣባላት ተቋወምቲ ውድባት ኢዮም። ኣብ መጀመርታ 2007 እቲ ናይ ምስግጋር መስርሕ ክጀመር እንከሎ፡ ነቲ ዘድልዮም መንቀሳቐሲ ወረቐት ፍቓድ፡ ካብተን ናይ ኣርባዕተ መዓስከራት ስደተኛታት ኤርትራውያን ሓላፊ ኣብ ሸረ እንዳሰላሴ ቤት ጽሕፈት ተዋሂቡዎ ዘካይዶ ኣቶ ሓድሽ ዝተባህለ ምዃኑ ልዕል ክብል ዝተሓበረኳ እንተኾነ፡ እቲ ቐንዲ ምክንያት ናይቲ ምሕላፍ ህይወት ከኣ፡ ናይ ገንዘብ ምምቓል ዘስዓቦ ኩነት ኢዩ ነይሩ። ክልቲኦም መዋቲ ኣለምሰገድ ኣብርሃምን፡ ቀታሊ ኣባል ድህነነት ክልል ትግራይ ሻለቃ ሰሎሞንን፡ ብሓባር ካብ ኤርትራ ናብ ኢትዮጵያ ስግረ ዶብ ኤርትራውያን ብገንዘብ የሰጋግሩ ስለ ዝነበሩ፡ ኣብ መወዳእታ ብምቁሊት ኣይተሰማምዑን። ብሓባር ኣብቲ ሆቴል እንከለዉ ኸኣ፡ ኤርትራዊ ኣለምሰገድ ኣብርሃም ይመዉት። ኣብ ዝተካየደ መርመራ ኸኣ፡ መዋቲ ኣለምሰገድ ኣብርሃም ተሓኒቐ ሞይቱ ብዝብል ምስምስ፡ ኣብቲ ሆተል ተቐቲሉ ጸኒሑ። ኣብ ውሽጢ ሆቴል ሰብ ብመጣቱ፡ ከም ሳዕቤን ናይቲ ሞት፡ ኣብ መወዳእታ ሻለቃ ሰሎሞን ብምጥፍፋእ ተኸሲሱ ኣብ ትሕቲ ቀይዲ 'ኳ እንተኣተወ፡ በቲ ናይ ሞት ኤርትራዊ ሳዕቤን ከኣ፡ ንሓጺር እዋን ተቐይዱ ብነጻ ክልቀቑ ኪኢሉ ኢዩ።

ኣብዚ ካብ ኤርትራ ዝግበር ናይ ስግረ ዶብ ፍልሰት ስደተኛታት ኤርትራውያን፡ ኣብ ንጡፍ ስራሕ እንከለዉ ብህግደፍ ዝተታሕዙ ሰባት ነይሮም ኢዮም። እዞም ሰባት እዚኦም ካብ መዓስከር ስደተኛታት ተበጊሶም፡ ብሰበ ስልጣን ኣዘዘቲ ሰራዊታት፡ ሓለፍቲ ጸጥታን ክልል ትግራይ ብዝግበረሎም ምትሕብባር፡ ንደባት ኤርትራ ሰሊኹም ብምሕላፍ፡ ንኤርትራውያን ዜጋጋት ስግረ ዶብ ከስግሩ ዝተታሕዙ ኢዮም። ገለ ካብዞም ዝተታሕዙ 'ውን፡ ደጊሞም ካብ ቀይዲ ስርዓት ህግደፍ ኣምሊጦም ናብ ኢትዮጵያ ድሕሪ ምምላሶም፡ ብሰበ ስልጣን ምምሕዳር ክልል ሓለፍ ተገይሩሎም ናብ ጌይ ሃገር ዝሰገሩን፡ ካብ መዓስከር ስደተኛታት ክልል ትግራይ ብዝሓረይዎ መንገዲ ናብ ካልእ ሃገር ዝሰገሩን፡ ኣብ ምስግጋር ዘለዉን ሰባት ኣለዉ።

ብሰሪ እዚ ሳዕቤን ፍጻሜ ስግረ ዶብ ዝርከብ ህጣራ እትዋት ዘምጽኦ ምጥምማት፡ ኣብ ሞንጎ ድህነነት ክልል ትግራይን፡ ኣብ ክልል ትግራይ ዓስኪሩ ዘሎ ሓይልታት ምክልኻል ኢትዮጵያን ብዝተፈጥረ ምስሕሓብ ከኣ፡ እዚ ጉዳይ ዓቢ ግርጭት ድሕሪ ምፍጣሩ፡ ናይዚ ጉዳይ ሳዕቤን ከም መፍትሒ ዝተወሰደ ጉዳይ እንተነይሩ ኸኣ፡ እቲ ምንጪ እትዋት ጥራይ ዘይኮነ፡ ቀንዲ ስትራቴጂ ስርዓት ወያነ ኮይኑ ዘገልግል ዘሎ ምፍራስን ምብራስን ምንጪ ጉልበት መንእሰያት ኤርትራ ዝፈጥሮ ዝዓበየ ዕንወት ተግባራዊ ክኸውን ስለ ዝነበሮ ኢዩ ኸኣ፡ ብጉልባብ ኣባላት ውድባት ክስራሓሉ ዝተመደበ።

ኣብዚ ናይ ስግረ ዶብ መንእሰያት ኤርትራ ናብ ኢትዮጵያን፡ ፍልሰት መንእሰያት ምስግጋር ኤርትራውያን ናብ ሱዳን ሸገራብ፡ ከም ቀንዲ ተዋሳኒቲ ኮይኖም ዝሰርሑ ዘለዉ ናይ ኤርትራ ተቋወምቲ ውድባት ተባሂሎም ዝጽውዑ ቀንዲ ተሓባበርቲ፡ ብደረጃ ውድባት እዞም ዝስዕቡ ኢዮም፡-

1. ግምባር ሃገራዊ ድሕነት ኤርትራ፡-
  2. ሳግም፡-
  3. ምደፍኤ ኢዮም፡-
- ግምባር ሃገራዊ ድሕነት ኤርትራ፡ ኣብዚ ስራሕ ምስግጋር ስደተኛታት ኤርትራውያን ካብ መዓስከር ስደተኛታት ኤርትራውያን ኣብ ኢትዮጵያ፡ ካብ ዓመተ 2007 ጀሚሮም ኢዮም ክነጥፉ ጀሚሮም። ኣብዚ ካብ ማይ ዓይንን ዓድ

ሓርሽን ዝግበር ናይ ዘይሕጋዊ ምስግጋር Human Tiraffiking ተግባር፡ ብቐንዲ ናይ'ቲ ብስም ግምባር ሃገራዊ ድሕነት ዝፍለጥ ኤርትራዊ ውድብ ዝምራሕ፡ ወትሃደራዊ ኣህዚ ናይ'ቲ ውድብ ዝኾነ ጃብር ያስማን ብዝተባህለ ሰብን፡ ናይ ምዕራባዊ ግምባር ወትሃደራዊ ኣህዚ ናይ'ቲ ውድብ ጠዓመ ብዝተባህለን ኢዩ ዝፍጸም። እዞም ሰባት እዚኣቶም፡ ነቶም ብዘይ ሕጋዊ ኣገባብ ካብ መዓስከር ስደተኛታት ኤርትራውያን ናብ ሱዳን ዘስግርዎም ሰባት ቅድሚ ምብጋሶም፡ ካብ ሓላፊ መዓስከር ናይ ኣርባዕተ ስደተኛታት ዝኾነ ኣቶ ሓድሽ መንቀሳቐሲ ወረቐት ከውጽእሎም እንከለዉ፡ ከም ኣባል ውድባቶም ኮይኖም ንኸረኣዩ ኸኣ፡ ናይ ኣባልነት ካርድ ይህቡዎም። በዚ መሰረት ከኣ፡ ሓደ ሰብ ክሳብ ሱዳን ንኸብጽሖ፡ ኣስታት ካብ 4 ክሳብ 6 ሽሕ ብር የኸፍልዎ። በዚ ጉዕዞ እዚ ኸኣ ኢዮም ግምባር ሃገራዊ ድሕነት፡ ብጉልባብ ኣባላትና ብዝብል ምስምስ ናብ ሱዳን ንኸስግሩዎም ኢሎም፡ ብሩባ ተከዘ ኣቢሎም፡ ሩባ ተከዘ እዘን ዝስዕባ ብሎኮታት ኣለዉኦ።

1. ብሎኮ ሩባ ተከዘ ማይ ዓይኒ፡
2. ብሎኮ ሩባ ተከዘ ሽራሮ፡
3. ብሎኮ ሩባ ተከዘ ሑመራ፡

ግምባር ሃገራዊ ድሕነት፡ ን14 ሰባት ካብ መዓስከር ስደተኛታት ኤርትራውያን ናይ ኣባልነት ካርድ ብምሃብ፡ ማለት፡ ከም ቀወምቲ ኣባላቱ ብምምዝጋብ፡ ኣብ ሓንቲ ሚኒባስ ዝግይነታ መኪና ጽዒኖም፡ ጉዕዞ ንወትሃደራዊ ስራሒት ኣብ ከባቢ ኦምሓጀር ብዝብል ጉልባብ ተበጊሶም፡ ብሩባ ተከዘ ናብ ሱዳን ክሰግሩ ኣብ ዝመደቡሉ እዋን፡ ብሰብ ስልጣን ናይ'ቲ ከባቢ ዝርከቡ ሓለፍቲ ጸጥታ፡ ብብሎኮ ሩባ ተከዘ ሽራሮ ክሰግሩ እንከለዉ ተታሒዞም ነይሮም ኢዮም። ግምባር ሃገራዊ ድሕነት ከኣ፡ ካብ'ቲ ክመጸ ዝኸእል ሰብን ንምውጻእ ብብላዕ ማለት፡ ጉዕ ከፊሉ ካብ'ቲ ዝኣተዎ መጽብቦ ክወጽእ ኪኢሉ ኢዩ።

ብዘይካ እዚ ግምባር ሃገራዊ ድሕነት፡ ነቶም ካብ መዓስከር ስደተኛታት ኤርትራ ናይ ኣባልነት ካርድ ሂቡ፡ ገንዘብ ኣኸፊሉ ናብ ሱዳን ንምስጋር፡ ብሑሞራ ገይሩ ናብ ሓምዳይት ከስግሮም ኣሒዞም ዝኸይድ ዝነበረ ሰባት፡ ነቲ ሒዞም ዝነበሩ ናይ ኣባልነት ካርድ፡ ኣብ ከባቢ ዶብ ሱዳን ምስ በጽሑ ክድርብይዎ ከም ዘለዎም ኣተሓቢሩዎም እንተነበረ፡ ከም ዝተሓበሮም ብዘይምግባሮም ዝመጸ ሳዕቤን፡ ኣብ ዶብ ሱዳን ሓምዳይት ዝተባህለ ቦታ፡ ብዘይ ሕጋዊ ኣገባብ ክንቀሳቐሱ ዝጸንሑ ዘይሕጋውያን ኣባላት ተቐደዎም ውድባት ብማለት፡ ብኣባላት ፖሊስ ሱዳን ተታሒዞም ድሕሪ ምቕያዶም፡ ህይወቶም ናብ ሕማቕ ኩነታት ኣብ ዝወደቁሉ ህሞት፡ ናብ መዓስከር ስደተኛታት ሸገራብ ዝርከቡ ኤርትራውያን ናይ ርድኡና ኣውያት ኣብ ዝተቐለሑ እዋን፡ ኣብ እዋኑ ካብ መዓስከር ስደተኛታት ሸገራብ፡ ኣስታት 15000 ፓውንድ ሱዳን (ዓለርተ ሓሙሽተ ሽሕ ፓውንድ ሱዳን) ከፊሎም ከም ዘውጽእዎም፡ ኣብ መዓስከር ሸገራብ ዘለዉ ኤርትራውያን ስደተኛታት ዝምስክሩዎ ሓቂ ኢዩ።

ኪኖ እዚ ኸኣ፡ ብወትሃደራዊ ኣህዚ ግምባር ሃገራዊ ድሕነት ጃብር ያስማን ዝተማእከሉ ኣባላት ናይቲ ውድብ ዝኾኑ ሰባት፡ ናብ መዓስከር ስደተኛታት ሸገራብ ወግሐ ጸብሐ ምምልላሶም ከኣ፡ ነቶም ዘስገሩዎም ሰባት፡ ኣብ ሱዳን መዓስከር ስደተኛታት ሸገራብ ኣብጸሑም፡ ምስቶም ናብ ሊብያን፡ ናብ ሲናይ ዘሰጋግሩ ሰባት ኣተኣሳሲሮሞም ይኸዱ ከም ዝነበሩ፡ ነቲ ነባሪ ናይ'ቲ መዓስከር ሸገራብ ዝርከብ ኤርትራዊ ስደተኛ ድሒሩ ዝበርሃሉ ፍጻሜ ኢዩ።

- ውድብ ሳግም፡ በቲ ኣባሉ ዝኾነ ዓንዶም ዝበሃል ሰብ ኢዩ ነቲ ናይ ምስግጋር መስርሕ ዘካይዶ። ዓንዶም፡ ሓደ ካብ ቀንዲ ወከልቲ ናይ ውድብ ሳግም ኮይኑ፡ ብተመሳሳሊ መልክዕ ኣካይዳ ናይ ግምባር ሃገራዊ ድሕነት ኣገባብ ኢዩ ናብ ሱዳን ሰባት ዘሰጋግር። ሳግም ክሳብ ዶብ ሱዳን ጥራይ ዘይኮነ፡ ናቱ ጠነግ ክሳብ

ናይ ሲናይ ጉዕዞን፡ ቀወምቲ አሰጋገርቲ አብ ሱዳን ናብ ሲናይን ሊብያን ደላላ ኮይኑ 'ውን የካይድ ኢዩ። እዚ ብሕቡእ ዝካየድ ኢዩ

ብዘይካ እዚ ግምባር ሃገራዊ ድሕነትን፡ ውድብ ሳግምን፡ ንኤርትራውያን ስደተኛታት ጥራይ ዘይኮነ፡ እንተላይ ኢትዮጵያውያን፡ ብፍላይ አምሓሩ ብመንገዲ ሱዳን አቢለን ናብ ሃገራት ዓረብ በይሩት ብኸድምና ንኸሰርሓ ብማለት፡ ምስቲ መንግስቲ ኢትዮጵያ ናብ ሃገራት ዓረብ በይሩት ክድምና ከይድካ ምስራሕ ዓጊቱ ብሕጊ ከልኪሉዎ ዘሎ እዋን፡ እዘን ዝተጠቐሳ ክልተ ውድባት፡ ምስቶም አብ ሱዳን ዘለዎ ናብ በይሩትን ካልኦት ሃገራት ዓረብን ብኮንትራት ዘሰጋግራ ትካላት ሱዳን ብምውሃድ፡ ብመልክዕ ናይ ደላላ ስራሕ ተዋፊረን እትዋተን ዘኻዕብታ፡ ብጉልባብ ደምብ ተጃዉሞ ኤርትራ ዝነጥፋ ዘለዎ ናይ ምድላብ ገንዘብ ውድባት ኢያን።

- ናይ'ቲ አብ ዝሓለፈ ዓመታት ንሓይሊ መንእሰያት ዘበራበረ እናተባህለ ታቱላ ዝተወቐዓሉ፡ ምንቅስቓስ ደሞክራሲን ፍትሕን ኤርትራ (ምደፍኤ) (EMDJ)፡ ገና ብእንሱ እንከሎ ኢዩ ከም ውድብ ከይዓንበበ ከም ዝሓርር ዝተገብረ። (ምደፍኤ) አብ ምስራታኡ፡ ወያነ ኢዳ ብምእታው ኢያ ተፈታቲናቶ። ስለ ዝኾነ ኢዩ ኸኡ፡ ወያነ ንኸልተ አባላት ውድባት ዝነበሩ መንእሰያት ማለት፡ እቲ ሓደ አባል ውድብ ጥራይ ዘይኮነ ብትውልዲ 'ውን ትግራዊ ዝኾነ፡ አስመላሽ ነጋሽ (ሃገረይ ነጋሽ) ከም አቦ ወንበር ናይ'ቲ ግምባር ኮይኑ ክመጽእ እንከሎ፡ ከም ምኽትሉ ኮይኑ ንክገልግል ከኡ፡ ወያነ ነቲ አቐዲሙ ከም ስለያ ንክገልገለሉ ክብል ኤርትራዊ ብምኳኑ ጥራይ ናብ ሱዳን ሰዲድዎ ዝነበረ፡ ተውፊቕ ዝተባህለ አባል ውድባት ዝነበረ ናብ ኢትዮጵያ ከም ዝምለስ ብምግባር፡ አብ እዋኑ ብእንገልጸ ናይ ሚስጢር ውዲታዊ ሓበሬታ፡ አባል መሪሕነት ምኽትል አቦ ወንበር ናይ'ቲ ምደፍኤን ከም ዝኸውን ዝተገብረ። ኮይኑ ግን፡ አብዚ ንኤርትራውያን ዜጋጋታ ካብ ኤርትራ ስግረ ዶብ አብ ምስግጋርም ቀንዲ ካብ ዝነጥፉ ሰባት ሓደ፡ እቲ ብስም ሃገረይ ነጋሽ ዝፍለጥ ሞቐሉ ትግራዊ ዝኾነ አስመላሽ ነጋሽ ኢዩ።

አቦ ወንበር ምደፍኤ አስመላሽ ነጋሽ (ሃገረይ ነጋሽ)፡ ከም አባላት ምደፍኤ ዘይፍለጡ፡ ብውልቁ ምስ ሓላፊ ናይ አርባዕተ መዓስከራት ሓላፊ ዝኾነ አቶ ሓድሸን፡ ሓለፍቲ መዓስከራት ማይ ዓይንን ዓዲ ሓርሸን አቶ ተኪኤን አቶ ገረመድህንን ብምትሕብባር፡ ነቲ ሃገረይ ነጋሽ ባዕሉ ዝወደደም፡ አብ ስግረ ዶብ ጥራይ ዝነጥፉ፡ ንአባልነት ምደፍኤ ተጎልቢዶም ዝሰርሑ ሰባት አለዉዎ። እቲ ናይ ምድላል ስራሕ ከኡ፡ ሃገረይ ነጋሽ በቲ ካብ ወጻኢ ሃገራት ምዕራብን ሕቡራት መንግስታት አሜሪካን ዝግበረሉ ምትሕብባር ኢዩ፡ ነቲ ካብ ኤርትራ ዝካየድ ስግረ ዶብ ምስግጋር ኤርትራውያን ናብ ኢትዮጵያ ዘነጥፍን ዝመርሕን።

አብ ምደፍኤ ብቐንዕና ዝቃለሱ ንዝነበሩ ሰባት፡ ወያነ አብ ቀይዲ ከተእትዎም እንከላ፡ አብዚ ሕጂ እዋን እቲ ክሳብ አብዚ ቀረባ እዋን ጸኒዑ ዝጸንሐ አካል መሰረት ምደፍኤ ዝነበረ ሓይሊ፡ ፈትዩ ጸሊኡ አብ ትሕቲ ሃገረይ ነጋሽ ተመርኪኹ ክቃለስ ኢዩ ኢሉ ክሳብ ዘይረዓመ፡ ህላዌኡ አብ ኢትዮጵያ አድላዩ ከም ዘይኮነ አብ ዝሕበረሉ ዘሎ እዋን፡ ወያነ ንቐንዒ መሳርሕታ ዝኾነ ሃገረይ ነጋሽ፡ ነቲ አቐዲሙ ዘካይዶ ዝነበረ ወፍሪ ፍልሰት ኤርትራውያን ስግረ ዶብ ብዘይ ቶግላባነት ከዐዉታ ዝኸእል ሰብ እንተልዩ ብደረጃ መንእሰያት ሓደ ሃገረይ ነጋሽ ኢዩ። ነዚ ጉልባብ ክጥቀመሉ ዝደሊ ሓይሊ ከኡ፡ እቲ ከም ጥርኑፍ ሓይሊ ዝሰመ ዘሎ ምደፋኤ ጉልባብ ከም ዝኾነ ብምርዳኡ ኢዩ አብዚ እዋን እዚ ደጊማ ንምደፍኤ ናብ ሃገረይ ነጋሽ ክጥቐሉል ትእዝዝ ዘላ። ናይዚ ጉዳይ ቀንዲ አጎሳንሲ ኮይኑ ዘሎ ከኡ፡ እቲ ንጉዳያት ኤርትራ ብደረጃ ምኽትል ናይ ጀነራል መስፍን አማረ ኮይኑ ዘካይዶ፡ አቶ አብርሃ ዝተባህለ ሰብ ኢዩ።

አብዚ ሕጂ እዋን ከአ፡ እቲ ናይ ምስግጋር መስርሕ ካብ ኤርትራ ናብ ኢትዮጵያ ይኹን፡ ካብ ኢትዮጵያ ናብ ሱዳን፡ ዋሕዙ ቀጸሊ ከም ዝኸውን ጥርጥር የልቦን። እዚ ኸአ፡ ንሕና ኤርትራውያን ዘለና ነቓዓትን፡ ክፉት ማዕጸታትን፡ ጸገማትን ክሳብ ዘይዓጸና፡ እዚ ክፉትን ነቓዕን ቦታታት ንወያነ ከም ጉልቡብ ምረቓ ከገልግሎ ኢዩ።

መቐጸልታ ናይ'ቲ ኣብ መዓስከር ዓዲ ሓርሸን ማይ ዓንን ዘጋጠመ ኩነታትን፡ 29 ትንፋስ ኤርትራውያን ክኹነን ዝግበኦ ኣሰቃቂ ስጉምቲ ፍጻሜ ኢትዮጵያን፡ ውዲታዊ ሰነድ ኢትዮጵያ ኣብ ጉዳይ እገዳ ኤርትራን፡ ተራ ሞኒተሪን ግሩፕን ባይቶ ጸጥታን፡ ኣብ ቀጸሊ ብዝርዝር ከነቕርብ ኢና። በዚ ኣጋጣሚ ሓበሬታና ዘይነጽፍ ፈለግ ኢዩ እናበልና፡ ክሳብ ኣብ ዝቐጽል ጽሑፍና እንራኸብ ሰሰናዩ ንግኹም

ካብ ግዱሳት ተጸናጸንቲ እከይ ተግባራት ወያነ

gduasattsenatsenti@gmail.com